

Čís. 15725.

Nájemce může postoupiti svá práva třetí osobě jen se souhlasem majitele pronajatých místností, jehož souhlasu podle § 32 b) knih. zák. jest zapotřebí i k vkladu tohoto převodu do pozemkové knihy.

Mezi postupníkem a majitelem pronajatých místností vzniká teprve po splnění těchto podmínek skutečná smlouva nájemní.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1937, R I 1350/36.)

Firma G. A. F., jež najala od Jindřicha Sch-a domy a jejíž nájemní právo bylo na těchto domech vloženo v pozemkové knize, postoupila svá nájemní práva Rudolfu D-ovi. Prv ý s o u d vyhověl postupnickově žádosti o vklad převodu postoupených nájemních práv na něho. R e k u r s n í s o u d návrh zamítl. D ů v o d y: Podle § 1393 obč. zák. může ovšem býti i právo nájemní předmětem postupu, dotčený převod se však týká též vlastníka pronajaté nemovitosti a navržený zápis se má státi rovněž proti těmž vlastníkovi, takže k navrženému vkladu v pozemkové knize jest podle § 32 b) knih. zák. zapotřebí i jeho výslovného svolení ke knihovnímu zápisu uvedeného převodu. Tento souhlas s vkladem však vlastník nemovitostí nedal a není tudíž žádost obsahem předložené smlouvy odůvodněna. Neměl proto býti navržený vklad povolen.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Otázkou, zda nájemní právo může vůbec býti předmětem postupu (§ 1393 obč. zák.), se nejvyšší soud zabýval již v rozhodnutí č. 8470 Sb. n. s. a dospěl k názoru, že postup práv nájemních v pravém slova smyslu není možný, neboť jde o právo osobní. Pronajímateli nemůže býti proti jeho vůli vnucen jiný nájemník, nejde-li ovšem o podnájem za podmínek § 1098 obč. zák. Naproti tomu při pravém postupu ve smyslu § 1392 obč. zák. nezáleží na souhlasu postoupeného dlužníka a netřeba k jeho platnosti ani jeho zpravení o postupu (§ 1395 obč. zák.). Postoupil-li dosavadní nájemník třetí osobě svá práva plynoucí pro něho ze smlouvy nájemní, je to zvláštní nová smlouva svého druhu, jejíž uskutečnění je možné jen se souhlasem majitele pronajatých místností, jímž vzniká mezi ním a postupníkem skutečná smlouva nájemní (srv. též Bartch: Das österr. allg. Grundbuchsgesetz, § 45). Jestliže se tedy takový převod práv nájemních může státi jen se souhlasem majitele pronajatých místností, je zřejmý důsledek toho, že i k vkladu převodu toho práva je potřebí jeho svolení, jak to předpisuje ustanovení § 32 lit. b) knih. zák. Rozhodnutí rekursního soudu vyhovuje zákonu.

Čís. 15726.

Opomine-li věřitel navrhuující konkurs složití včas zálohu na útraty konkursního řízení, nemá to účinek odvolání návrhu na prohlášení konkursu.

Přípustnost nového návrhu na prohlášení konkursu po zamítnutí dřívějšího návrhu není zásadně vyloučena, nastane-li změna ve skutečnostech, jež jsou předpokladem pro vyhlášení konkursu. Byl-li návrh na prohlášení konkursu pravoplatně zamítnut pro nesložení zálohy, avšak navrhovatel hned poté zálohu na útraty konkursu složil a opakoval svůj návrh, jest jeho návrh na prohlášení konkursu přípustný a není potřebí slyšeti o něm dlužníka znova.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1937, R I 1370/36.)

Řízení o návrhu Československého státu ze dne 29. prosince 1934 na prohlášení konkursu na dlužníkovu jmění se skončilo zamítnutím tohoto návrhu usnesením ze dne 8. srpna 1936, jež nabylo právní moci. K zamítnutí došlo proto, že nebyla složena záloha podle § 70 konk. ř. Dříve než usnesení to nabylo právní moci, došel v téže věci nový návrh Československého státu na prohlášení konkursu na jmění téhož dlužníka, jemuž první soud vyhověl. Rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Prvý soud měl, dříve než o tomto novém návrhu rozhodl, vyčkati právní moc prvního usnesení, jímž byl dřívější návrh věřitele zamítnut. Neučinil-li tak a usnesení z 8. srpna 1936 je nyní již v právní moci, nelze o novém návrhu rozhodnouti za tohoto stavu věci jinak než jeho zamítnutím, a to proto, že podle § 69, odst. 5, konk. ř. neuplynulo od zamítnutí dřívějšího návrhu 6 měsíců; toto zamítnutí dřívějšího návrhu se totiž rovná odvolání návrhu, když věřitel na vyzvání soudu do lhůty mu dané ani neosvědčí nárok, ani nesloží určenou mu zálohu na útraty konkursního řízení. K ustanovení § 70, odst. 3, konk. ř. tu netřeba přihlížeti, poněvadž nový návrh naprosto není návrhem, jaký má na mysli uvedené ustanovení.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Ustanovení § 69, odst. 3, konk. ř. se nehodí na souzený případ, poněvadž odvolání návrhu na prohlášení konkursu jest projevem vůle účastníka a musí se státi jako každý jiný procesní úkon výslovně, nepřikládá-li formální zákon i konkludentnímu činu nebo opominutí výslovně účinek úkonu řízení (úkonu procesního). Konkursní řád neobsahuje ustanovení, že opominutí složití včas zálohu podle § 70, odst. 2, konk. ř. má účinek odvolání návrhu, a takový účinek by nebylo lze z onoho opominutí ani jinak vyvozovati s vyloučením veškeré pochybnosti, jak to žádá § 863 obč. zák. poněvadž důvody, proč věřitel zálohu včas nesložil, mohou býti různé. Mimo to jest i formální vyřízení návrhu v obou případech různé. Nesložil-li věřitel zálohu na útraty, jest jeho návrh zamítnouti, odvolá-li však svůj návrh, tedy sejde s jeho věcného vyřízení. Ani ustanovení § 70, odst. 3, poslední věty, konk. ř. nelze tu užítí, poněvadž předpokládá skutečnosti, jež v souzeném případě nastaly. Z ustanovení toho lze seznati pouze tolik, že zásadně není vyloučena přípustnost nového návrhu na prohlášení konkursu po zamít-

nutí dřívějšího návrhu, nastane-li změna ve skutečnostech, jež jsou předpokladem pro vyhlášení konkursu. Jest proto zkoumati s hlediska civilního řádu soudního, jehož předpisy a řízení platí obdobně podle § 188 konk. ř. i pro konkursní řízení, zda v souzeném případě jest přípustný nový návrh na prohlášení konkursu. Podle §§ 232, 233 a 240, odst. 3, c. ř. s. brání žalobě překážka zahájené rozepře anebo pravoplatného rozhodnutí věci (§ 411, odst. 2, a § 240, odst. 3, c. ř. s.). Obojí předpokládá totožnost osob a předmětu sporu. Totožnost předmětu předpokládá totožnost sporného děje a právního důvodu. V souzené věci by mohlo jíti obdobně jen o překážku zahájené rozepře, tedy o zahájení řízení, hledíc k tomu, že usnesení konkursního soudu ze dne 8. srpna 1936, jímž byl zamítnut návrh na prohlášení konkursu a jež bylo doručeno věřiteli dne 12. srpna 1936, nenabylo ještě právní moci v době, kdy věřitel učinil dne 19. srpna 1936 nový návrh na vyhlášení konkursu, složiv před tím dne 11. srpna 1936 zálohu 4.000 Kč. Než skutkový děj nového návrhu není potud totožný se skutkovým dějem původního návrhu na vyhlášení konkursu ze dne 29. prosince 1934, že věřitel opřel svůj pozdější návrh také o to, že již složil zálohu 4.000 Kč, že tedy odpadla překážka prohlášení konkursu, což v řízení o prvním návrhu opominul učiniti. Nemusil proto navrhovatel podávati rekurs proti zamítavému usnesení ani vyčkávatí jeho právní moci. Z toho plyne, že nový návrh na prohlášení konkursu nebyl nepřípustný. Řízení o něm není také zmatečné proto, že nebyl dlužník znovu slyšen (§§ 69, odst. 2, 188 konk. ř. a § 477 č. 4 c. ř. s.), neboť skutkový stav se změnil pouze co do složení zálohy a jest nesporné, že byla složena.

Čís. 15727.

Zrušil-li dovolací soud rozsudky soudů nižších stolic a vrátil věc k doplnění (§§ 496 č. 2, 513 c. ř. s.), není v tomto doplňovacím řízení přípustná změna žaloby ani za souhlasu stran.

(Rozh. ze dne 7. ledna 1937, R I 1473/36.)

Nejvyšší soud, zrušiv rozsudky nižších soudů, uložil prvému soudu doplnění řízení v určitých směrech. V doplňovacím řízení nepřipustil prvý soud změnu žaloby o nový důvod závazku žalovaného. Rekursní soud změnu připustil.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Usnesením nejvyššího soudu bylo prvému soudu nařízeno, aby zjistil, zda 1. prosince 1932, kdy se žalovaný zaručil za úplné zaplacení žalobcových nároků, bylo vyrovnací řízení o jmění »C.« již pravoplatně potvrzeno a zda žalobce byl vyrovnacím věřitelem a nikoli vylučovatelem (§ 54 vyr. ř.), konečně aby provedl výslech stran o tom, zda žalobce i po dohodě v kanceláři svého právního zástupce souhlasil s pod-